Ч. 252 | Четвер 6 (18) падолиста 1897. | Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Реклямациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провинциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Бесіда Є. Е. п. Президента Міністрів ґр. Казим. Баденїго,

виголошена в палатї послів дня 12 с. м. підчас дебати над справою обжалованя міністрів з причини розпоряджень язикових для Чехії і Моравиї.

(Конець).

Поважані панове! Розуміє ся само собою, що мушу лишити Вашому власному осудови, чи думаєте, що ужита Вами метода відповідає цїли якої бажаєте. Розуміє ся само собою, що і то мушу полишити Вашому власному осудови, чи думаєте, що тою дорогою лекше дійдете до порозумінbackslash

Поважані панове! Правительство нїякими хоч би найсумнїйшими подіями в сій високій Палатї не дасть ся відвести від переконаня свого о значінию нїмецкого племени і о належачім ся єму в Австриї становищи. Розуміє ся само собою, що правительство Є. Ціс. Величества стараючись всім не-нїмецким народам, що проживають в Австриї, о скілько можна виміряти справедливість мусить мати на оцї також обовязок свій супротив нїмецкого племени, в спосіб як найсовістнїйший і найповажнїйший. (*Крики на лївици. — Вольф:* А розпорядженя язикові! — *Шенерер:* Доказом того віче в Хебі!)

Панове! Признаю, що нинїшні наради не подають менї нагоди запускати ся в дальші подробицї тої справи, котра з предметом тих нарад не стоїть властиво в нїякій звязи. Однако позаяк також всї пани, котрі промавляли, говорили не лиш виключно о леґальности або нелеґальности розпоряджень, що властиво єсть тут нинї одиноким предметом дискусиї, але також о сути язикових розпоряджень, то мусите менї позволити, що по тих замітках скажу ще кілька слів о самій річи. Прошу приймити запевнене, що спонукою до нинїшної промови не були для мене бесїди, які я тут чув, виголошені в неприхильнім тонї, але противно лише послїдна бесїда, з котрої, коли пропущу деякі ораторскі звороти, віяв якийсь примирительний тон (бесїда Менґера). Пан посол з міста Берна (Ельверт) навів цїлий ряд фактів, а до кождого додав: а Правительство мовчить! Отже поважані панове, полишаю вашому осудови, чи як раз бесїди обох панів послів з міста Берна надають ся до того, щоби дати Правительству нагоду забирати голос. (*Веселість* на правици). Або говорить ся так довго (Лехер), що для Правительства майже вже нема місця, щоби забрало голос, або веде ся дискусию в такім тонї, не скажу тонї, але в дусї (Ельверт), який не цїлком годить ся з фактами. Менї бо здаєть ся, що панове передбесїдники забувають по більшій части о станї річий перед виданем язикових розпоряджень, бо всї їх жалї містять ся в тім, що аж розпорядженями язиковими витворено ту ситуацию і то положене, між тим як вже перше був ряд розпоряджень, котрі ті панове поборюють тепер разом з новими. Однако гадаю, що по всїх рекримінациях, які тут піднесено против нас а особливо против моєї особи, маю право сконстатувати, що ті зажаленя і блуди — блудий бода в понятю тих панів — які тут обговорювано, не суть виплививом тих розпоряджень.

Длятого позвольте менї, панове, що ще раз відкличу ся до Вас і завірю Вас, що то що я нинї заявив іменем правительства, не було пустими словами, але було обдумане поважно, а сподїваю ся також що і факти то потвердять.

Що-до тих слів, котрими п. посол з Нового Ічина (Менґер) закінчив вчерашну бесїду, що не було злої волї по сторонї правительства але була непонятна незручність, позвольте менї, що промову мою закінчу тими самими словами, лиш трохи річ обертаючи. Я кріпко переконаний, мої панове, що так, як поступаєте, поступаєте лиш під напором Ваших национально настроєних виборців. (*Так єсть! так єсть!* — з лївиці. — Пос. П о м м е р: І під впливом нашого власного настрою национального!) Мушу однакож позволити собі піддати Вам під розвагу, чи не схотїли би-сте дійти до переконаня, що хвилевим застановленем оружия прислужили би Ви ся лїпше інтересам Ваших виборців. І длятого позваляю собі ще запримітити: не сумніваю ся о добрій, о найлїпшій волї, але чи єсть в тім і зручність, полишаю Вашому власному осудови. (*Грімки брава і оплєски з правицї. Шум на лївици.*)

---

8)

За грошем.

(Новеля А. В. — З польского).

(Дальше).

Коли той дім єсть старий і опущений, то за то рух в нім і житє молодече. Панї Ева нїчого не робить звичайним способом, але всьо і всюди енерґічно і з гамором. Цїла служба, а єсть того дрантя щось пятеро ріжного пола, віку і росту, не виймаючи старого Чарнося і немолодої також Краєсї, ключницї і заступницї панинової, особи, котра нїколи не має часу нї умити ся, нї зачесати — всьо то крутить ся і бігає як на пружинах. Двоє молодших дїтей разом з дївчиною Краєсї, гарцюють по всїх комнатах, забавляючись в конї і фірмана з бичем і почтовою трубкою — канарки, котрих тут єсть по дві клїтки в кождій комнатї, друть ся аж ляшить, а сама панї говорить так голосно, що здавалось би, що всї тут крім неї поглухли. Тому не можна дивувати ся, що приїзджаючий сюди перший раз зазнає якогось отуманеня і завороту голови, заки по кількох годинах зуміє якось з тим криком освоїтись. Старий о. парох, що привик до тишини в своїй хатї, а своєю дорогою великий любитель віста, кілько разів іде до двора, а іде скоро лиш побачить яку бричку, як заїзджає перед ґанок, вже здалека вкладає собі вату до уха.

— Треба моспане шанувати ту решту слуху — говорить входячи до комнати і зараз оглядає ся, чи там вже не розложений столик до гри, або чи де в кутї не грають.

— Шкода часу, шкода добродійко! — І зараз сам зачинає чистити щіткою колись зелене сукно столика, добуває крейду, розсуває карти в кружок і сїдає перший, виймаючи з кишенї хустку до носа, табакирку і окуляри.

Панї Ева також не послїдна любителька віста. Рано ще не вспіє одїти ся, але так, в білім кафтанику, вже сидить при картах. Лучало ся, що коли була хора, запрошувала добре знакомих до своєї комнатки і там поставивши столик коло ліжка, грала по цїлих днях, забуваючи о цїлім сьвітї, о дїтях, інтересах і господарстві.

Як збере ся більше осіб (а колиж то буває инакше) і мусить сама займати домашними справами, бо Чарновский і Краєвска не можуть собі дати ради, то й тодї не опустить гри, але саджає заступника, як тепер пана Францишка, і біжить до кухнї і до креденсу.

Пан Францишок, вихований при господарстві на селї, як лиш розглянув ся в Вільцї і в господареню панї Модлишевскої, прийшов від разу до пересьвідченя, що та посесия то курка, що несе золоті яйця і колиб лише трохи ладу, колиб трохи більше надзору, то в короткім часї можна тут зробити маєток. Панї Ева не могучи собі дати ради, висилала єго нераз за інтересами то до повіту, то до суду, то навіть до жидів — тому мав він нагоду пізнати близше цїлий стан річий, а рівночасно виробив ся у него смак на ту Вільку. Він знав, що та справа мусить незадовго і то досить сумно закінчити ся для панї, отже роздумував, як би тут умочити в нїй руки і щось заробити. Мав за мало фондів, панї знов тїшила ся протекциєю властий, а що та Вілька причепила ся до єго гадок як пявка, то рішив ся вскорі подїлити спільні користи з нею при помочи подружя. Ходило лиш о то, з ким: з мамою, чи з дочкою?

Очевидно, що при тім виборі не ходило цїлком нї о якісь там чувства, нї о симпатиї, нї о потреби серця. На здичілім ґрунтї хапчивости і жадоби мати як найбільше, не росли цьвіти, що манили би красками, запахом і благородним виглядом; той хлопець з своєю хорошою статею, з блискучим оком і з прикметами подобаючими на мужеску силу і витревалість мав богато подібности до тих яблок в серединї пустих, що ростуть над берегами Мертвого моря. Взявши всї обставини під розвагу, порівнуючи неповоротність дочки з надмірною енерґією матери, з котрою в будучности треба було числити ся, постановив звернути свої стараня до панї Модлишевскої. Коли прийшов раз до того пересьвідченя, згордїв і дуже запишив ся.. Вільку уважав вже як свою виключну власність і в мисли устроював будуче господарство. Кілько пан Францишок не переспав ночий, обчисляючи, думаючи, як де що поставить, як засіє, кого задержить зі служби, а кого віддалить, то нинї тяжко описати. Ходив як блудна вівця, оглядав будинки, оцїнював інвентарі, а уважаючи то всьо за своє, зачав вмішувати ся і критикувати, піддаючи пани Модлишевскій ріжні плани. З подвійною ревностию взяв ся тепер до розпізнаня інтересів фінансових панї Еви і пробовав завчасу добути для себе кре-

Вісти політичні.

Вчерашне, перше засїданє спільних Делеґаций відкрив мін. ґр. Ґолуховский покликавши на президента австрийскої Делеґациї найстаршого віком члена палати панів Гельферта. Нїмецка опозиция заявила устами пос. Гоффмана Велленгофа, що бере участь в засїданях лиш під тим застереженем, що угода з Угорщиною буде переведена в дорозї конституцийній. Опісля вибрано президентом австрийскої Делеґациї бувшого намістника Чехії ґр. Фр. Туна 35 голосами; 6 карток віддано порожних. Віцепрезидентом вибрано пос. Яворского всїма голосами на 44 голосуючих. Секретарями вибрані: Барвіньский, Паріш, Вальтерскірхен і Котулїньский. — До комісиї буджетової вибрано міжь иншими також і пос. Барвіньского.

В угорскій Делеґациї вибрано президентом ґр. Ю. Сапарі'го а віцепрезидентом Кольомана Селя.

На віденьскім унїверситетї настала вчера бійка межи студентами Нїмцями а Чехами. Кількох студентів Чехів розмавляло по чески, а ідучі за ними студенти Нїмцї крикнули тогди, що тут нїмецкий унїверситет і треба говорити по нїмецки. Прийшло до сварки і тогди Нїмець вдарив Чеха в лице. З того прийшло до бійки, в котрій Чехи одного Нїмця скинули зі сходів.

В Скоплю (в Македониї) виступають Болгари що раз завзятїйше против Сербів. Болгарскі сьвященики кидають клятву на кождого, хто має які зносини з Сербами, а недавно тому хотїли болгарскі студенти утопити у Вардарі слугу сербского консуляту, але тому перешкодили сербскі студенти. Турецка полїция арештувала кількох Болгарів і Сербів.

Командант суденьского походу Кіченер-паша вернув з Судану до Каіра і приніс вість, що цїлий Судан очищений з Магдистів. Італїянцї мають відступити Касалю Анґлії. Всї формальности до того вже залагоджені. Часть тамошної залоги, зложена з місцевих людий має перейти до служби анґлїйскої, а крім того буде там стояти залогою 2000 анґльо-еґипетского войска.

На порядку дневнім у Франциї станула тепер знову справа капітана Драйфуса засудженого за виданє тайних документів войскових. Мало показати ся, що Драйфуса засуджено невинно, лиш на тій основі, що его письмо трохи подібне до письма на бордеро (тім документї, котрий Драйфус мав нїби то відписати і на підставі котрого его засуджено). Справа ся товчесь тепер по всїх ґазетах европейских. Прихильники Драйфуса поміщають у всїх більших ґазетах заграничних той бордеро і побіч него письмо Драйфуса на доказ невинности Драйфуса.

Новинки.

Львів дня 17-го падолиста 1897.

— Іменованя. Львівский ц. к. висший Суд краєвий іменував судовими авскультантами практикантів судових: Конр. Венґровского, Едв. Ґалика, Войт. Феликса, Ад. Чарнецкого, Густ. Лончиньского, Каеґ. Косача, Мар. Якубовского, Тад. Дидушиньского, Жиґмонта Драта, Івана Франкового і урядника гіпотечного банку дра Жиґмонта Гофмокля.

— Львівский синод епархіяльний має відбути ся в днях 7, 8 і 9 грудня с. р. Тепер приготовляють ся грамоти для членів синоду і незабаром розішлють ся. В нарадах синоду будуть могли взяти участь: настоятелї деканатів, доктори сьв. богословія і катихити середних шкіл, а з прочого духовеньства також представителї деканальні, яких вибере митрополичий Ординарият з терна предложеного з вибору духовеньства деканального. Чи Є. Ем. Кардинал возьме участь в нарадах, буде залежати від стану его здоровля. Говорять, що коли би Кардинал не міг сам взяти участи в нарадах синоду, то попросив би о заступство одного з Епископів, перемиского або станиславівского.

— Читальнї „Просьвіти". В місяци вересни і жовтни сего року внесено через канцелярию „Просьвіти" поданя до Намістництва о заснованє нових читалень „Просьвіти" з слїдуючих 13 громад: в повітї ярославскім Пелкиня і Сколощів в заліщицкім Бураківка; в надвірняньскім Лянчин в бережаньскім Бишки; в перемискім Мацьковичі в чортківскім Нагірянка; в стрийскім Стрий, Угольна і Шумлянщина (передмістя Стрия); в калускім Збора; в станиславівскім Майдан; в каменецкім Сїлець-беньків. Всїх читалень „Просьвіти" по конець жовтня с. р. було в Галичинї 489.

— Величавий дар. З Києва доносять, що звістний тамошний мілїонер Терещенко жертвував 200 тисячів рублів на заснованє артистично-промислової школи в тім містї.

— Зі Східницї пишуть о такій пригодї: Дня 27-го жовтня о 6-тій годинї вечером умер в Східници, звістній нафтовій місцевости коло Дрогобича, Ганущак, молодий коваль, а умер на боляк на голові. Поховали его зараз другого дня, 28-го, о годинї 5-ій вечером з фабричного шпиталя, котрим завідує др. Дверницкий. Дня 29 рано прийшов грабар поправити гріб небіжчика і нараз почув з гробу голос та пуканє і дав знати до фабричних варстатів коло кладовища. Збігли ся люди і відкопали гріб. Небіжчик був ще теплий очевидячки пробудив ся в гробі, але за пізно его відкопали. В тій справі заряджено слїдство.

— Відлюдок. В лїсї Оголїнеч під Загребом помер минувшого тижня селянин Джурс Маршалко в віцї 70 лїт, котрий 39 років безперервно жив в тім лїсї. Маршалко був колись маючим господарем. Вневдовзї втратив він жінку та дїтий і взяв собі то так до серця, що удав ся до згаданого лїсу і замешкав під одним деревом. Лише як потребував хлїба або тютюну, ішов до поблизького села і жебрав о ті річи. Носив на собі тілько сорочку і шаравари, а цїле его майно складало ся з мотики, одного горшка і люльки. Коли довідав ся о тім властитель лїса, велїв приносити відлюдкови правильно поживу, і від сего часу прожив Маршалко спокійно 30 лїт, не опускаючи свого дерева.

— З Стрийщини пишуть: Дві страшні пригоди лучили ся сего тиждня на териториях громади Крушельниця, повіта стрийского. Дня 8 с. м. погиб при рубаню бука в лїсї молодий господар з Крушельницї Іван Підгородецкий. Коли бук за-

---

дит у жидів в Пинчеві, котрі знаючи его ще з часів его студентских спекуляций, мали до него богато довіря.

Найважнїйша сторона інтересу була залагоджена, ходило тепер о прихильність самої панї Еви. Отже на тім пан Францишок цїлком не знав ся і був в правдивім клопотї, в який би тут спосіб обявити їй свої мнимі любовні чувства. Зачав від того, що робив сердечні очи і вітхав — але вдова не уважала на то. Она була надто занята і надто розумна, щоби могла брати якісь сьмішні міни пана учителя до себе. Як потребовала якої услуги від него, підлещувала ся, хвалила его, але коли то минуло, цїнила пана Францишка як Чарновского або Краєвску.

Отже не удавали ся залицянки нашому любителеви Вільки і з тої причини нераз его розпука чіпалась. Нема ради, сказав собі, мушу научити ся любити, а научити ся очевидно з книжки, так як научив ся латиньскої граматики або ґеоґрафії.

— Прошу, панї — каже раз до неї — чи не позичилиб ви менї якої книжки до читаня?

Вдова поглянула на него зачудована, бо пан Францишок нїчого не читав.

— Не маю таких книжок для вас, релїґійних — відповіла — самі романси і подорожі...

— Я власне прошу о романси.

— Що, що? — скрикнула, відвертаючи ся до него, коли він з дуже заклопотаною міною стояв на порозї. — Ви хочете читати романси?

— Хочу.

— А вам що стало ся? Ви призначені до духовного стану?

— Здаєть ся, прошу панї, що з того нїчого не буде...

— Цїкава історя, знаменито! — сказала вдова, незвичайно тим зацїкавлена. — Чи ви залюбили ся в кім, чи що? Мій пане Францишку, признайте ся... Стрик Лаврентий про кляв би мене, що я на то позволила.

Францишок стояв ще більше засоромлений і з такою сьмішною глупою міною, що панї порскнула голосним сьміхом.

— Ну, скажіть же менї, правда, ви залюбили ся? — а видячи що не відповідає, відозвала ся дальше майже поважно. — Ідіть же менї зараз до сповиди, зараз завтра рано до отця пароха... Вільно спитати, хто вам так завернув голову, надію ся, що не Краєвска?

Франко лиш здвигнув раменами і відважив ся знов попросити о книжку.

— Дам вам — відповіла панї Ева — але скажіть менї, в кім ви залюбили ся?

— Добре, скажу.

— Ну, ну, слухаю, цїкава істория — говорить, опираючи ся ліктем одної руки на толєтцї і споглядаючи на него цїкавими очима.

— Скажу, але ще не тепер.

— А коли ж?

— Пізнїйше.

— О, так не хочу, означіть час.

— За місяць.

— Згода, за місяць; прошу памятати, що нинї маємо 15 лютого, запишіть собі пятнайцятого марця.... А тепер скажіть менї, якого роману хочете, спокійного, чи з великим вибухом чувств?

— Який найлїпший.

— Ба, всї добрі, то зависить від темпераменту і сили чувства. Коли примір ом ви в розпуцї, що свою любов звернули ви там, де нема надії....

— Так — відповів скоро — власне такого хочу, без надії....

— Жаль менї вас, пане Францишку — говорить на пів з усьмішкою, на пів з співчутєм — такої любови не завидую вам. Страшно.... Знаєте, я така цїкава, що о пятнайцятім марта буду лїпше памятати, як о ратї за посесию Вільки....

Панї Ева мала невеличку бібліотеку і то полишену небіжчиком мужем, бо сама читала лише в дорозї, десь в заїздї, коли не могла заснути, отже подала єму якийсь переклад з Дімаса.

Францишок взяв і вийшов страшне загніваний за свою несьмілївість.

— От, або я не міг їй сказати при тій нагодї.... Нї, я хиба вже нїколи на то не відважу ся.

І тяжко вітхнув, немов би сумнїваючись о собі, мав вже попращати ся з Вількою на віки.

Тимчасом не знав бідака, що як раз та несьмілївість его більше зацікавила паню Еву, нїж коли би був Бог знає що наговорив їй о своїх чувствах.... Почала роздумувати над тим, в кім міг залюбити ся еї учитель, чи случайно не в Йосифі, з котрою доси ще й десять слів не говорив, чи може в якій паннї, котру пізнав в часї виїздів за інтересами до міста. Поправляючи волосе приглядала ся в зеркалї....

— Ну, і я ще не така стара і бридка.... — шепнула до себе — дивний хлопець.... дикий як лїсовий цьвіт.... не глупий.... роботящий.... Я дуже цїкава.

І від тої хвилї, чи з врожденої всїм женщинам заздрости, обявляючої ся навіть там, де посередно їх симпатиї не інтересовані, чи просто з самої цїкавости, почала звертати бачнїйшу увагу на пана Францишка і часами его трохи переслїдувати ріжними жартами. Що до него то знов зробило ся противно: коли перше, аби звернути увагу вдови, силував ся дивити ся все на неї і вітхати, то тепер еї погляд цїлком его встидав і робив чим раз більше несьмілим.

З терпеливостию монаха перечитав перший романс; але що й обставини в нїм були цїлком инші від тих, в яких він находив ся, то читанє не принесло єму нїякої користи. Перечитав другий — там були самі ґрафи і князї; перечитав третий, четвертий, знудив ся а нїчого не научив ся.

Панї Модлишевска видавала кождого року забаву на пущенє у Вільцї, де з'їздило ся кільканадесять осіб з міста і сусїдства, а навіть знакомі урядники з дальших околиць. На кілька тижднїв наперед роблено вже приготовленя дома, шито одяги, укладано пари. Вдова конечне намавляла Францишка, щоби належав до

чав хилитись і падати, крикнув він на своїх товаришів; „Утікайте!“ і сам зачав втікати, однакож по дорозі захопив его і ударив з великою силою відломок з другого бука, на котрий упав бук підрубаний. Нещастний господар лишив вдову і четверо дрібних дітий. — Ще страшнїйша пригода лучила ся тут дня 11 с. м. около 9 години вечером на лїсовій зелїзници Синевідско-Крушельниця-Сигла. Поїзд нічний, наладований деревом, переїхав лежачого на шинах при помпі зелїзничій стражника Григория Підгородецкого і розніс тїло нещастного на кусні. Палач, що був на машині, замітив був в послїдній хвили щось лежачого на шляху і сейчас стримано поїзд, але вже було за пізно. Доси не вислїджено причини нещастя, а іменно длячого стражник лежав на шинах. Догадують ся, що кладучи при помпі огонь, сїв він з боку огню на шинах гріти ся, а ждучи довший час на поїзд (того вечера спізнений) заснув з утоми. Нещастний був сьвітлим, честним, тверезим і роботячим молодцем, передплачував і читав рускі видавництва. Лишив стареньку матїр, котру працею рук своїх удержував.

— **Смерть в полуміни.** Анна Залевска, 86-лїтна старушка, що жила з милостинї в Калуши, хотїла оногди запалити у себе дома в печи і полила полїно нафтою. Трохи нафти мусїло розлити ся також на одіж, бо в одній хвили полумінь обхопила нещастну женщину. На крик жертви власної неосторожности збігли ся домівники і хоч вскорі угасили огонь, що вже був обняв постїль і хатну обставу, то однако старушка померла від попарення по 2 годинах.

— **Пригоди на провінциї.** Страшне нещастє лучило ся в Хшанові. Десятилїтний Стефан Дульовский здоймивши в часї неприсутности родичів дома стрільбу набиту зі стїни і забавляючись нею, пострілив 3-лїтного Болеслава Булиньского в голову так, що дитина померла за годину. Против родичів заряджено слїдство за недогляд і неосторожність. — В Руді, повіта брідского, погорів дім господаря Оржеховского. В огни найшла смерть полишена в хатї однорічна дитина. Мати — коли побачено огонь — хотячи ратувати дитину, кинула ся в полумінь в хвили, коли стріха валила ся, і також погибла. — Замерз на смерть в ночи з дня 5 на 6 падолиста в Кулачині, снятиньского повіта, селянин Николай Чередащук з Буковини.— Під колесами поїзду погиб дня 7 падолиста на зелїзничій стациї в Скавинї будник Павло Озоґ, що всїдав неосторожно до рушаючого поїзду і упав під колеса ваґона. — При будові біжницї в Угнові, равского повіта, упав з руштованя і убив ся на місци робітник Самуїл Цукер. Підприємця будівляного Лещиньского і муляря Винковского потягнено до одвічальности.

— **Обманець.** Дуже небезпечною людиною для берлиньских конторів є Ріхард Леві, 25-лїтний беззанятний склепар, котрий входив до конторів і сїдав звичайно перед перегородою касиера, щоби з припадкових ошибок платячої публики сейчас скористати. Дня 8 падолиста прийшов до контора Бляйхредера один урядник, Струве, і передав в касї від канторского дому Майснер і Сп. рахунок на 100.000 марок, потім сїв і чекав на відзив касиера. Колиж сей его кликав, Струве якось задивив ся куди инде і не зважав на него. Касиер ча поданий рахунок передав через перегородку чек на 100.000 марок. Струве не рушив ся і замість него чужа рука сягнула по чек. Був то нїхто инший лише Леві, котрий сьміло сховав до кишенї гроші Майснера і вийшов. Доперва по якімсь часї Струве став домагати ся від касиера, щоби видав вже раз єму чек. — Адже ж я вже передав — відповів касиер. Обман таким чином зараз вийшов на яву і Струве разом з кількома молодшими урядниками Бляхредера пустили ся бігцем до державного банку, де застали Левія як раз при касї. Обманець боронив ся тим, що він просив о милостиню в конторі Бляйхредера і касиер дав єму чек на сто тисяч марок. Таку незвичайну милостиню принял він з поспіхом і бажав чим скорше заміняти єї на гроші. Мнимий щедрий дар відобрано мнимому жебракови, а его самого заведено там, де переховують ся обманцї і злодїї.

— **В справі еміґрациї до Бразилії** доносять на основі вірогідних інформаций ось що: Управа провінциї Сао Паольо в Бразилїї заключила в серпни с. р. з фірмами А. Фіоріта і Спілка та І. А. Дос Сантос умову, після котрої обі фірми зобовязали ся в часї трех лїт спровадити до провінциї Сао Паольо 60.000 еміґрантів. Перша зі згаданих фірм зобовязала ся умовою придбати 10.000 мешканцїв з Тиролю, Стириї, Гориции, Каринтиї, Істриї і Галичини. Управа поставила условє, щоби сесї еміґранти були виключно селянами, бо будуть ужиті до робіт в плянтациях кави, в котрих доси робили мурини, бо навіть галицкі еміґранти рішучо противились брати ся за се убийче занятє. Тож треба побоювати ся, що управа провінциї буде старати ся всїми средствами примушувати еміґрантів до сеї працї. Про надїлене кольонїями правительственними, як сего так горячо бажають галицкі еміґранти, анї не думати, бо бразилїйске правительство цїлком не є приспособлене на імміґрацию самостійних кольонїстів і взагалї послїдними часами залишило розміщувати кольонїстів на кольонїях по провінциях. А що за недодержанє умови є застережена велика кара грошева на фірму А. Фіоріта і Спілка, то безперечно сеся фірма при помочи своїх аґентів ужиє всїх средств, щоби додержати зобовязань, і ревно займе ся придбанєм еміґрантів до Сао Паольо. Та фірма удержує тїсні зносини з ґенуеньским товариством плавби „La Ligure brasiliana“ і „La Ligure amerikana“, котрих аґентом на Австрию є звістний Антін Ґерґолет в Ґенуї. Тож можна побоювати ся, що еміґраційні аґенти вачнуть знов свою роботу по краю і будуть намавляти селян до еміґрациї до провінциї Сао Паольо, а з огляду на роботу в плянтациях кави, яка жде еміґрантів, рівнялась би така еміґрация очевидній погубі.

Господарство, промисл і торговля.

— **Дирекция ц. к. зелїзниць державних** оповіщує: Дня 1-го падолиста с. р. отворено вузкоторову зелїзницю льокальну Найгавс-Найбістріц зі стациями Найгавс, Бляйенйляг, Роскош, Кенігсек, Адамсфрайгайт і Найбістріц для загального руху з перестанками Ціпольтен і Терезієнталь для руху особового, обмеженого пакункового і товарового в наборах цїловозових. Перестанки Гайнріхсшляг і Кляйн Рамерсшляг уряджено тілько для руху особового і пакункового.

тої забави і призначила єму одну панну до пари, панну справдї дуже хорошу і дуже сьмілу.

— Бачите — каже до него — в любві найлїпшим лїком на рани єсть нова любов....

— Не можу, прошу панї....

— Ну, чому?... Чи ви конче постановили повісити ся з розпуки. Коли покидаєте духовний стан, то бавте ся.... Танець одна з найпринаднїйших розкоший забави. Що до мене то я незвичайно люблю танець.

— Коли прошу панї я не умію танцювати.

— Не умієте? Боже, яка то шкода! Хочете, я вас научу, що сама умію. Ось зараз нинї можемо розпочати....

Вдова любила всякі незвичайні річи, тому мимо опору зі сторони Францишка взяла ся енерґічно до его науки. Молодїж, вихована в богатійших родинах займаючих лїпше становище на сьвітї, набирає вже від дитинства зручности в рухах, так що наука танцю для неї дуже легка. Але для такого сирого материялу як пан Францишок, зрозуміне такту, підскоків і рухів видавало ся непобориможе трудностию. Тому мала панї учителька тисячні потіхи, заки зуміла побороти насамперед его несьмїливість, відтак здеревінє ніг і простацтво рухів. Франко скакав як воробець і так завзято працював, що нераз лив ся єму піт каплями з чола і він хотїв вже утїкати видячи, що єму не можна буде нїколи научити ся танцю. Але що доводило его до найбільшої розпуки, а панюю побуджувало до сердечного сьміху, то та обставина, що майже кождих кілька мінут, не могучи при ріжних викрутах задержати рівновагу, падав як довгий з величезним лоскотом на поміст, від чого аж густі тумани пороху добували ся з єї щілин. Учителька хоч старала ся всїми силами задержати супротив ученика повагу, виходила по кождій такій лекциї з заплаканими від сьміху очима. Очевидно, що ті потайні лекциї з ґубернером, як називано пана Францишка, звернули увагу всьої двірскої служби, а особливо Краєвскої, котра звірюючи ся в тій справі перед арендарем Гершком, дуже а дуже двозначно хитала головою.— Мій пане Гершку, хто би то був сподївав ся — говорила до него, спускаючи ніс до уст, як мала звичай, коли що не ішло після єї гадки. — Вже має таку велику дочку. Не було би менї дивно, щоби так робила панна Йосифа, але....

— Ни, то ще така дитина....

— Що ви менї говорите, добра дитина, що на Успеніє скінчила сїмнайцять лїт. Бігми — сказала тихійше — що правда. Гм.... не дармож єї держить як в монастири і велить ходити в короткій спідници.... Но люди, що то тепер на сьвітї не діє ся.... А небіжчик пан як мав умирати, то нераз говорив до неї: Евуню, лише не віддавай ся по моїй смерти.... А мій ти дорогий, а мій ти такий а такий — знаєте Гершку, як она уміє, коли хоче підлестити ся — що тобі в голові.... Ну і прошу вас, ще небіжчик не застив, бо й трех лїт нема як его поховали, а она собі ось якого панича вишукала.... Коби то хоч ще який пан з панів, на примір асесор, що як виїздить, то памятає о кождім в дворі, але то такий бурмило і кажуть що з економів....

— А не видїли панї, що они там роблять?

— Ба, ідїть чи увидите, коли замикають ся. Лиш раз було якось тихонько в комнатї, то я чула крізь стїну, що рахувала щось, бо панї говорила раз, два, три.

Гершко арендар і ґенеральний аґент всїх жидів, що мали дїла у Вільцї, був трохи занепокоєний таким оборотом справи. Розваживши добре всї можливі випадки, постановив також заробити щось на тій любві панї з ґубернером а бодай запевнити собі на будуче становище арендаря у нового пана. Отже зачав дуже низько кланяти ся пану Францишкови, як его де стрітив і робити такі дивні міни, що й пану Францишкови прийшла охота послужити ся ним та ужити его посередництва. Тож шукали ся взаїмно, хоч не сьміли зачіпати такої делїкатної справи; але слїдуюча пригода приспішила угоду.

(Дальше буде.)

ТЕЛЕГРАМИ.

Відень 17 падолиста. Многі тутешні ґазети обговорюють подію в Мерзинї і кажуть, що Туреччина буде мусїла ще перед упливом речинця дати сатисфакцию Австро-Угорщинї. Fremdenblatt каже, що видко, треба було конче того, коли бар. Калїс, котрого султан нераз навивав своїм приятелем, мусїв так енерґічно виступити.

Париж 17 падолиста. Matin доносить, що мінїстер війни мав сказати своїм товаришам, що він особисто переконаний, що ґр. Естергаві (секретар австрийскої амбасади) не єсть анї автором бордера (гляди „Вісти політичні“) анї спільником вини Драйфуса.

За редакцию відповідає: **Адам Креховецкий.**

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.